

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGSS-
NÄMNDEN
Christina Glad
Bert-Åke Johansson

Extra ärende 2

Presidieskrivelse
2021-12-02
UN 242/2021 623

Sida 1 av 1

Revidering av regler för skolskjuts

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Christina Glad (KV)
Ordförande

Bert-Åke Johansson (S)
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Revidering av regler för skolskjuts

Sammanfattning

Bildningsnämndens regler för skolskjuts behöver revideras för att tydliggöra de bestämmelser som finns i Skollagen (2010:800) samt förtydliga vilka bedömningsgrunder Herrljunga kommun tillämpar vid handläggning av skolskjutsansökningar avseende elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola.

I revideringsförslaget har punkten 4.1, Rätt till skolskjuts med hänvisning till färdvägens längd, kompletterats och förtydligats med text gällande planering och organisationen kring skolskjutsen samt eventuella justeringar av skolskjutsorganisationen under läsåret.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2021-12-02
Förslag till reviderade regler för skolskjuts

Förslag till beslut

Revidering av bildningsnämndens regler för skolskjuts godkänns.

Birgitta Fredriksson
Handläggare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

Juridisk bedömning

Regler för skolskjuts utgår från 10 kap. 32 § skollagen (2010:800), som bland annat föreskriver att elever i grundskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens länd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Extra ärende 2

DIARIENUMMER: UN 128/2019

FASTSTÄLLD: **BN § 2021-12-06**

VERSION: 4

SENAST REVIDERAD: 2021-12-06

GILTIG TILL: Tillsvidare

DOKUMENTANSVAR: Handläggare

Regler

Skolskjutsregler

Bildningsnämnden, skolskjutsregler för förskoleklass, grundskola och gymnasieskola.

Innehåll

1	Bakgrund	2
2	Syfte.....	2
3	Allmänna bestämmelser och överklagan	2
4	Vem har rätt till skolskjuts.....	3
4.1	Rätt till skolskjuts med hänvisning till färdvägens längd.....	3
4.2	Trafiksäkerhet.....	3
4.3	Rätt till skolskjuts vid växelvis boende	4
4.4	Rätt till skolskjuts vid funktionsnedsättning/skada	4
4.5	Rätt till skolskjuts vid annan särskild omständighet.....	4
4.6	Kompisåkning i mån av plats	4
4.7	Skolskjuts i mån av plats	4
4.8	Målsmannaskjuts.....	5
4.9	Sjuk	5
4.10	Försäkring.....	5
5	Ansvar.....	5
5.1	Vårdnadshavare ansvarar för.....	5
5.2	Entreprenören ansvarar för.....	5
5.3	Skolan ansvarar för.....	5
5.4	Ansvar för hållplatser	6
5.5	Ansvar för information och utbildning.....	6
6	Generella krav, ansökan och regler.....	6
6.1	Ansökan.....	6
6.2	Vänte- och restider	6
6.3	Skolkort.....	6
6.4	Val av annan skola inom kommunen	7
6.5	Fritidshem.....	7
6.6	Inställd skolskjuts	7
6.7	Vägstandard.....	7
6.8	Besiktning av skolvägar och hållplatser	7
6.9	Krav på fordon och förare	7
6.10	Olycka/ tillbud.....	7
6.11	Klagomålsrutiner	8
7	Gymnasieelever	8
7.1	Gymnasieelevers elevresor.....	8
7.2	Gymnasieelever och inackordering	8
8	Ordningsregler vid skolskjuts	9

1 Bakgrund

I enlighet med Skollagen (2010:800) har elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola med offentlig huvudman rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

2 Syfte

Syftet med regler för skolskjuts är dels att tydliggöra de bestämmelser som finns i Skollagen (2010:800) och dels med vilka bedömningsgrunder Herrljunga kommun berättigar elever skolskjuts.

3 Allmänna bestämmelser och överklagan

Begreppet skolskjuts omfattar elevers resor till och från förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola. Skolskjuts omfattar inte resor till och från fritidsverksamhet. Eleven ska vara folkbokförd i Herrljunga kommun.

I Skollagen (2010:800) 10 kap 32 §, 11 kap 31 § och 18 kap 30 § står;

”Elever i grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos en elev eller någon annan särskild omständighet”.

Elever inom gymnasieskolan har inte rätt till skolskjuts utan endast till bidrag till elevresor. I Herrljunga kommun ges bidraget i form av skolkort som kan användas på Västrafiks linjer. Skolkorten ombesörjs av Kunskapskällan. Vad som gäller för gymnasieelevers resor regleras i Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor och i Förordning (1991:1120) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor.

Rätt till skolskjuts gäller inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där Herrljunga kommun annars skulle ha placerat dem, eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av Skollagen 10 och 11 kap 32 § andra stycket. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Skollagen preciserar inte vad som menas med färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos en elev eller någon annan särskild omständighet. Förutom den vägledning som kan erhållas via rättsfall och domstolsutslag, är det kommunen som sätter dessa riktlinjer.

Av Skollagens 28 kap. 5 §, punkt 5 framgår att beslut om skolskjuts till placeringskolan kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, det vill säga förvaltningsdomstol, kammarrätt, Högsta förvaltningsdomstolen.

Beslut om skolskjuts till självvald skola eller fristående skola kan överklagas genom laglighetsprövning enligt Kommunallagen (1991:900).

4 Vem har rätt till skolskjuts

4.1 Rätt till skolskjuts med hänvisning till färdvägens längd

Med elevens hem avses den adress där eleven är folkbokförd och med skolan avses den skola där Herrljunga kommun har valt att placera eleven. Inom stadsplanerat område eller inom område med byggnads- eller avstyckningsplan är eleven inte berättigad till skolskjuts.

Samtliga avstånd avser närmaste gång-, cykel- eller bilväg som är godkända ur trafiksäkerhetssynpunkt. Elev i förskoleklass och grundskola är berättigad till skolskjuts i anslutning till skolans ramtider om avståndet mellan hemmet och skolan överstiger:

- Elev i förskoleklass med en skolväg som överstiger 2 km
- Elev i årskurs 1-6 med en skolväg som överstiger 2 km
- Elev i årskurs 7-9 med en skolväg som överstiger 5 km

Undantag från ovanstående avstånd kan göras om trafiksäkerhetsskäl föreligger.

Skolskjutshållplatsen förläggs så att avståndet till hållplats inte överstiger:

- Elev i förskoleklass 2 km
- Elev i årskurs 1-6 2 km
- Elev i årskurs 7-9 2 km

Elev är skyldig att uppsöka anvisad skolskjutshållplats. Herrljunga kommun beslutar om vad som avses med lämplig skolskjutshållplats för på- och avstigning. Avstånd från hemmet till skolskjutshållplats ska normalt inte överstiga ovanstående gränser. Herrljunga kommun förbehåller sig rätten att bedöma avstånd från hem, skola och skolskjutshållplats. **Herrljunga kommun förbehåller sig rätten att i samråd med skolskjutsentreprenören organisera skolskjutsen utifrån aktuella förutsättningar. Förändras förutsättningarna för skolskjutsorganisationen under läsåret kan kommunen göra förnyade prövningar och justera skolskjutshållplatser, turer och tidtabeller.**

Undantag från ovanstående avstånd kan göras för förskole- och grundskoleelever om trafiksäkerhetsskäl föreligger, bedömning görs i varje enskilt fall.

4.2 Trafiksäkerhet

Inom planlagt område på väg 1933 där hastigheten överstiger 50 km/h, samt utanför stadsplanerat område utmed följande större starkt trafikerade vägar ska inga elever i förskoleklass eller årskurs 1-9 gå eller cykla, då dessa bedöms som trafikfarliga:

Väg 181 Bråttensby – Herrljunga – Hudene – Skaraborgsgränsen

Väg 182 Grude – Annelund – Od

Väg 183 Molla – Vesene- Grude – Herrljunga

Väg 1848 Vesene – Annelund – Mjälldrunga

Väg 2516 Herrljunga – Vedum

Väg 1933/1929 Herrljunga – Hudene – Skölvene

Bildningsnämnden beslutar om vilka vägar som ska bedömas som trafikfarliga.

4.3 Rätt till skolskjuts vid växelvis boende

Vid önskemål om skolskjuts till olika adresser, exempelvis då vårdnadshavarna har separerat och har gemensam vårdnad och där barnet bor lika mycket hos båda vårdnadshavarna (så kallat växelvis boende), ska behovet av skolskjuts prövas från båda adresserna. Detta gäller oavsett om föräldrarna bor inom samma skolupptagningsområde, eller inom olika upptagningsområden inom Herrljunga kommun.

För skolskjuts vid växelvis boende ska vårdnadshavarna ansöka om det. Till ansökan ska vistelseschema hos respektive vårdnadshavare skickas med. För att vara berättigad till skolskjuts vid växelvis boende ska det växelvisa boendet vara ett fast arrangemang.

Det växelvisa boendet ska vara förordnat i dom eller genom undertecknad överenskommelse mellan vårdnadshavare.

Skolskjuts anordnas inte till förälder folkbokförd i annan kommun.

4.4 Rätt till skolskjuts vid funktionsnedsättning/skada

Behov av skolskjuts vid funktionsnedsättning ska styrkas med läkarintyg. För elever inom grundskolan och gymnasieskolan krävs inte läkarintyg.

Elev som behöver tillfällig taxi med anledning av skada som uppstått i eller utanför skolan och inte kan åka skolskjuts eller ta sig till skolan på annat sätt, ersätts direkt av det försäkringsbolag där samtliga elever är försäkrade av Herrljunga kommun.

Tillfällig taxi som ersätts av ett försäkringsbolag inräknas inte i Herrljunga kommuns skolskjutsverksamhet och det ligger på föräldrarna, att i samråd med försäkringsbolaget beställa och organisera taxiresorna.

4.5 Rätt till skolskjuts vid annan särskild omständighet

En elev kan ha behov av skolskjuts på grund av någon annan särskild omständighet än vad som angetts ovan. Även om avståndet mellan folkbokföringsadressen och skolan, trafikförhållandena, elevens ålder eller funktionsnedsättning inte berättigar till skolskjuts kan således någon annan omständighet finnas som motiverar att skolskjuts beviljas. Herrljunga kommun förbehåller sig rätten att ta beslut om skolskjuts vid annan särskild omständighet.

4.6 Kompisåkning i mån av plats

Kompisåkning i mån av plats är tillåtet under förutsättning att ledig plats finns i berörd skolbuss. Herrljunga kommun lämnar inga garantier för att kompisåkning kan ske. Vårdnadshavarna ansvarar för att kontakt tas med skolskjutsentreprenören och efter dennes godkännande får elev åka med kompis hem.

4.7 Skolskjuts i mån av plats

I Herrljunga kommun tillåts inte skjuts i mån av plats i övrigt. Skolskjuts är en resa mellan hemmet och skolan och anordnas för de elever som är skolskjutsberättigade. Herrljunga kommun vill vara försäkrade och ha kontroll över vilka elever som befinner sig på de fordon som används i skolskjutstrafiken.

4.8 Målsmannaskjuts

I de fall hämtning av enskild elev inte kan ordnas till en rimlig kostnad för elev i förskoleklass eller grundskola finns möjligheter för målsman att, mot ersättning motsvarande den kommunala bilersättningen, åta sig att svara för skjuts. För att vara berättigad denna ersättning ska beslut fattas av Herrljunga kommun.

4.9 Sjuk/frånvaro

Vårdnadshavarna meddelar i god tid skolskjutsentreprenören/beställningscentralen, vid taxiskjuts, om skolskjuts ställs in på grund av sjukdom eller annan frånvaro. Meddelandet ska göras minst en timme före aktuell hämtning.

4.10 Försäkring

Samtliga skolskjutselever är försäkrade genom fordonets försäkring samt genom kommunens olycksförsäkring.

5 Ansvar

Kommunen, Trafikverket, polis, transportör/entreprenör, vårdnadshavare och elever har alla del i ansvaret under resan mellan hemmet och skolan. Eftersom många parter berörs i skolskjutsverksamheten kan det vara svårt att dra några exakta gränser för var och ens ansvar. Allmänt gäller att vårdnadshavare förutsätts svara för att barnet/eleven förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att barnet måste följas till skola eller skolskjutshållplats under så lång tid som behövs för att barnet ska klara att gå till skolan/skolskjutshållplatsen själv.

5.1 Vårdnadshavare ansvarar för

- elevens säkerhet mellan hemmet och skolskjutshållplatsen samt under den tid eleven uppehåller sig där
- att eleven kommer till skolskjutshållplatsen i god tid
- att elev som missat skolskjutsen transporteras till skolan
- att eleven går anvisad väg
- att eleven följer gällande ordningsregler
- eleven till dess att eleven kommer på bussen

5.2 Entreprenören ansvarar för

- elevens påstigning
- att angivna hållplatstider efterföljs
- att gällande ordningsregler och trafikbestämmelser följs
- eleven under transporten
- elevens avstigning
- att förare för arbetsgivare uppvisat godkänt utdrag ur belastningsregister (förskola/skola)
- att problem som uppstår under bussfärd hanteras och att berörda parter kontaktas

5.3 Skolan ansvarar för

- eleven när hon/han kommer till skolan
- eleven när hon/han väntar på fordonet hem

- att eleven kommer med fordonet hem
- att problem som uppstår under bussfärd hanteras och att berörda parter kontaktas

5.4 Ansvar för hållplatser

Bildningsnämnden ansvarar för att skolskjutshållplatsernas utformning är ändamålsenlig och trafiksäker. Hållplatser vid skolor bör anläggas i direkt anslutning till skolområdet. Backning får inte förekomma på skolgård eller i direkt anslutning till skolan. Fastighetsägaren ansvarar för skötsel av skolskjutshållplatsen om denna förläggs till tomtmark. Vaghållaren har ansvaret för skötsel av vägar och dess hållplatser.

5.5 Ansvar för information och utbildning

Entreprenörer och skolans personal ansvarar för att eleverna vid läsårets början får information om vilka regler som gäller för skolskjuts. Information omfattar trafiksäkerhets- och ordningsregler vid hållplats, vid på- och avstigning, under färden samt vid förflyttning till och från fordonet.

6 Generella krav, ansökan och regler

6.1 Ansökan

Ansökan om skolskjuts kan ske vid skolstart i förskoleklass eller när behov av skolskjuts finns. Ansökan kan göras under hela läsåret. Information kring tidtabeller, ansökningsblankett med mera angående ansökan kommuniceras via kommunens hemsida och Vklass.

6.2 Vänte- och restider

Skolskjuts anordnas i anslutning till skoldagens början och slut. För varje årskurs och skola upprättas ett ramschema och utifrån detta bestäms tiderna för skolskjuts.

Väntetid är den tid som räknas från skolskjutsens ankomst till skolan till lektionens början samt från lektionernas slut till avfärd från skolan. Väntetiderna avser skolans start- och sluttid och inte varje enskild elevs start- och sluttid. Herrljunga kommun eftersträvar att minimera väntetiderna.

Restiden är tiden från att bussen avgår från hållplatsen till att bussen ankommer till skolan. Det finns inte några riktvärden för restider. Herrljunga kommun eftersträvar att elevens restid i taxi/buss inte ska överstiga en timme per tillfälle.

6.3 Skolkort

Skolkort delas ut till elev som är berättigad till skolskjuts och som är hänvisad till att använda linjetrafiken. Skolkorten får användas under färd till och från skolan.

Skolkorten är personliga och eleven har ansvar för det. Skolkortet betraktas som värdehandling och ska därför hanteras på ett sådant sätt att det inte förkommer. Förlorat kort anmäls till skolans expedition för att spärras. Nytt kort beställs till en kostnad av 100 kr/ kort, vilket är självkostnadspris.

Elev som inte längre är berättigad till skolskjuts på grund av byte av adress, studieavbrott eller dylikt, är skyldig att lämna tillbaka skolkortet.

6.4 Val av annan skola inom kommunen

Rätt till skolskjuts gäller inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där Herrljunga kommun annars skulle ha placerat dem, eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av Skollagen 10 och 11 kap 32 § andra stycket. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Om Herrljunga kommun beslutar att en elev ska gå i en annan skola än i det placeringsområde som eleven tillhör, kan eleven beviljas rätt till skolskjuts.

6.5 Fritidshem

Skolskjuts anordnas i anslutning till skoldagens början och slut för respektive årskurs. Skolskjuts gäller inte mellan hemmet och fritidshem.

6.6 Inställd skolskjuts

När en förare av skolskjutsfordon bedömer att transporten, på grund av väderlek, vägens skick eller av andra liknande skäl inte kan ske på ett trafiksäkert sätt ställs skolskjutsen in. Skolskjutsentreprenören, gemensamt med handläggare och skolans personal informerar vårdnadshavare om inställd skolskjuts.

6.7 Vägstandard

Skolskjuts trafikerar vägar som är av godtagbar standard, så att normal hastighet och rimliga körtider kan hållas utan risk för elever och skador på skolskjutsfordon.

Om vägunderhållet är kraftigt eftersatt ställs skolskjuts in på den delsträckan, och ansvaret för skoltransporten på sträckan övergår till vårdnadshavare. Bristerna ska förtecknas i beslutet. Inställd transport återupptas inte förrän ny besiktning visat att bristerna är åtgärdade.

Skolskjutsen kan ställas in på väg eller del av väg under på förhand fastställd tidsperiod, t.ex. vintertid på grund av kända återkommande trafikproblem eller vid nedsatt framkomlighet på grund av väg- eller byggnadsarbeten. Ersättningskjuts ordnas inte i dessa fall.

6.8 Besiktning av skolvägar och hållplatser

Besiktning av skolvägar och hållplatser avseende trafiksäkerheten ska göras varje år med utgångspunkt från förändringar i skolskjutsorganisationen.

6.9 Krav på fordon och förare

Krav på fordon och förare regleras i särskilt avtal mellan Herrljunga kommun och skolskjutsentreprenören.

6.10 Olycka/ tillbud

Kommunen ansvarar för att i samråd med skolskjutsentreprenörerna, upprätta regler och rutiner för vad som ska gälla vid olycka eller tillbud i samband med skolskjuts. Elever och vårdnadshavare ska

informerar om dessa. Vid större olycka eller katastrof gäller kommunens planer i enlighet med gällande lagar och förordningar.

6.11 Klagomålsrutiner

Blankett för klagomål enligt Skollagen 2010:800, 4 kap. 8§ på verksamhet inom förskola och skola finns att hämta på Herrljunga kommuns hemsida.

7 Gymnasieelever

7.1 Gymnasieelevers elevresor

Ersättning för elevresor utgår för elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen när avståndet från bostaden till skolan är minst 6 km. Med bostad avses den adress där eleven är folkbokförd. Gymnasieelever har rätt till ersättning för resor mellan bostad och skola. Ersättning utgår huvudsakligen i form av resor med allmänna kommunikationer. För elev boende vid väg, som inte trafikeras av linjetrafik, anordnas ej kompletterande skjuts. För elever på Kunskapskällan ordnas kompletterande skjuts.

7.2 Gymnasieelever och inackordering

Hemkommunen ska lämna ekonomiskt stöd till elever i en gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången. Inackorderingstillägg, avseende stöd för boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet, ska utgå med lägst 1/30 av basbeloppet för varje hel kalendermånad under vilken eleven bor inackorderad. Inackorderingstillägget utbetalas under nio månader/läsår.

8 Ordningsregler vid skolskjuts

Vårdnadshavare ska se till att elever följer gällande ordningsregler som gäller vid skolskjuts och vid på- och avstigningsplats. Uppstår problem har skola, trafikföretag, förare, vårdnadshavare ett gemensamt ansvar för att reda ut ordningsproblem i samband med skolskjutsning.

Vid hållplats

- Det är viktigt med tanke på säkerheten att ditt barn kommer iväg i god tid till skolskjutsen.
- Tänk på att ert barn syns dåligt i mörker. Det är därför viktigt att göra det till en vana att använda ficklampa, reflexväst eller reflexer.
- Stå stilla på säkert avstånd från trafiken/vägen till dess att skolskjutsfordonet har stannat och öppnat dörrarna.

Påstigning

- Påstigning sker genom framdörren.
- Påstigning sker i turordning utan knuffar.
- Visa hänsyn och hjälp de yngre eleverna! Släpp gärna på dem först.

Ombord

- Spring eller klättra ej omkring i bussen.
- Inget bråk och skrik i bussen. Chauffören ska koncentrera sig på körningen.
- Placera bagage under säte.
- Sitt en på varje säte.
- Använd säkerhetsbälte. Det förutsätts att du som är förälder delar ansvaret med chauffören, och påverkar ditt barn att använda säkerhetsbälte.
- Förtäring av mat och dryck bör undvikas i skolskjutsfordonet.
- Prata med föraren om du har några frågor.

Avstigning

- Sitt kvar på din plats till dess att bussen har kommit fram till hållplatsen.
- Avstigning ska normalt ske genom framdörren.
- Ta det lugnt och knuffas inte vid avstigning.
- Visa hänsyn och hjälp de yngre eleverna.
- Var extra försiktig om du ska korsa vägen eller gatan. Gör det först när bussen har åkt iväg och du har fri sikt åt båda håll.